

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อปัจจัยการบริหารกับการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารของผู้บริหารกับการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำนวน 361 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และทดสอบนัยสำคัญ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นต่อปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.07$, S.D. = 0.57) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านลักษณะขององค์กร ($\bar{x} = 4.17$, S.D. = 0.58) รองลงมา คือ ด้านสภาพแวดล้อม ($\bar{x} = 4.14$, S.D. = 0.59) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านลักษณะของบุคลากร ($\bar{x} = 3.95$, S.D. = 0.79)

2. การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.96$, S.D. = 0.71) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{x} = 4.04$, S.D. = 0.66) รองลงมา คือ การคัดกรองนักเรียน ($\bar{x} = 4.02$, S.D. = 0.67) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การส่งต่อ ($\bar{x} = 3.82$, S.D. = 0.79)

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เรียงลำดับค่าความสัมพันธ์แต่ละคู่จากมากไปหาน้อยคือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($r = 0.80$) การคัดกรองนักเรียน ($r = 0.78$) การป้องกันและแก้ไขปัญหา ($r = 0.77$) การส่งเสริมพัฒนานักเรียน ($r = 0.76$) และการส่งต่อ ($r = 0.72$) ตามลำดับ และความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษากับปัจจัยการบริหาร พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เรียงลำดับค่าความสัมพันธ์แต่ละคู่จากมากไปหาน้อยคือ ด้านลักษณะขององค์การ ($r = 0.79$) ด้านสภาพแวดล้อม ($r = 0.78$) ด้านนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ ($r = 0.77$) และด้านลักษณะของบุคลากร ($r = 0.75$) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1

ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโดยภาพรวม พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านลักษณะขององค์กร รองลงมา คือ ด้านสภาพแวดล้อม และปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านลักษณะของบุคลากรตามลำดับ ทั้งนี้เป็นเพราะสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 1 มีปัจจัยการบริหารแต่ละด้านเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารองค์กรให้มี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล ปัจจัยด้านลักษณะขององค์กร โดยภาพรวมจึงอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความสามารถและความชำนาญเฉพาะทาง เพราะผู้บริหารส่งเสริมและ พัฒนาความรู้ ความสามารถและความชำนาญการของผู้ได้บังคับบัญชา มอบหมายงานให้บุคลากร ปฏิบัติตามความรู้ความสามารถและความชำนาญอีกทั้งมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยีเพื่อนำมาใช้ปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภัสรา เทพศาสตร์ (2553, บทคัดย่อ) ซึ่งพบว่าปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงาน โดยใช้โรงเรียน เป็นฐานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัด โรงเรียนเทศบาล จังหวัดระยอง โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ใน ระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัญญา แจ่มกัญวาล (2554, บทคัดย่อ) ที่พบว่าความสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากและปัจจัยการบริหารกับการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 มีความสัมพันธ์ทางบวกและสอดคล้อง กับงานวิจัยของ ภาวิณี เรืองศรี (2554, บทคัดย่อ) ซึ่งพบว่าปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความพึงพอใจ ในการทำงานของบุคลากรสถาบันพลศึกษา สังกัดภาคกลาง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ปัจจัยลักษณะขององค์กร

2. การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล รองลงมา คือ การคัดกรองนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา การส่งเสริมพัฒนานักเรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การส่งต่อ ทั้งนี้เนื่องจากประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ลงวันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2553 ข้อ 3 ให้สำนักงานเขตมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และมีอำนาจหน้าที่การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยให้กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษามีอำนาจหน้าที่ (ข้อ 8) ในการประสานการป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้สารเสพติด และส่งเสริมป้องกัน แก้ไข และคุ้มครองความปลอดภัยนักเรียนและนักศึกษารวมทั้งระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อีกทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ได้มีการกำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาไว้อย่างชัดเจน โดยมีเป้าหมายสำคัญข้อที่ 10 คือ ผู้เรียนกลุ่มเสี่ยงได้รับการดูแลจากระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ

ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงกำหนดให้มีกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน เพื่อรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยใช้วิธีการประชุมผู้ปกครองภาคเรียนละ 1 ครั้ง การสังเกตพฤติกรรมนักเรียน การจัดทำระเบียบสนทนา การใช้แบบประเมินนักเรียนรายบุคคล (SDQ) ตลอดจนการเยี่ยมบ้านนักเรียน การปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบนี้ทำให้ครูได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ไม่ใช่การคาดเดาจากความรู้สึกหรือการมองเห็นภาพนักเรียนเพียงด้านเดียว อันเป็นประโยชน์ต่อการให้การส่งเสริมพัฒนา และการป้องกันปัญหาแก้ไข ปัญหา ส่งผลให้การบริหารงานดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพบรรลุตามเป้าหมายที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กำหนด สอดคล้องกับงานวิจัยของปิยะพร ป้อมเกตุ (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาโมเดลเชิงสาเหตุของประสิทธิผลระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมอยู่ในระดับสูง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประดับ บุญธรรม (2551, บทคัดย่อ) ศึกษาประสิทธิภาพระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนของ

โรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่ดี: พหุกรณีศึกษา ผลการวิจัย พบว่า 1) ควรมีการวางแผนการดำเนินงานก่อนเปิดภาคเรียน เพื่อให้มีความพร้อมในทุกด้าน การจัดครูรับผิดชอบในด้านต่าง ๆ ของระบบทั้งทีมนำ ทีมประสาน และทีมทำให้ชัดเจนเพื่อการเตรียมการของแต่ละฝ่าย 2) การดำเนินงาน พบว่าครูประจำชั้นจะพบกับอุปสรรคในการดำเนินงานมากที่สุด เพราะครูประจำชั้นต้องมีความรู้และความเข้าใจมีความเสียดสีในการดำเนินงานอย่างมาก ควรมีการชี้แจงทำความเข้าใจให้กับครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การให้กำลังใจจากผู้บริหาร การสร้างความสามัคคีในการทำงานเพื่อให้งานประสบความสำเร็จ 3) งบประมาณเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญสำหรับการดำเนินงานควรมีการวางแผนจัดสรรงบประมาณที่เอื้อต่อการดำเนินงานให้สำเร็จ 4) ผู้ปกครองเป็นผู้ส่วนสำคัญที่จะทำให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จ โรงเรียนควรจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้ปกครองมีความตระหนักในความสำคัญของการให้ความร่วมมือ และแจ้งผลการดำเนินงานให้ผู้ปกครองทราบว่าบุตรหลานของตนเองจัดอยู่ในกลุ่มใด เพื่อให้ผู้ปกครองเข้าใจสภาพปัญหาที่แท้จริง และให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาได้ดีขึ้น 5) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการดำเนินงานให้โรงเรียนรายงานผลการดำเนินงานเพื่อทราบถึงปัญหาที่โรงเรียนประสบอยู่ การหาทางแก้ปัญหาและการสนับสนุนผู้เรียนให้ตรงตามความต้องการของโรงเรียนและผู้เรียน และควรมีการจัดบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน เช่น เจ้าหน้าที่กรมสุขภาพจิต เจ้าหน้าที่พยาบาล นักจิตวิทยาประจำที่โรงเรียน หรือติดตามดูแลโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชงชาติ วงษ์สวรรค์ (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญที่ส่งผลให้การพัฒนากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนประสบความสำเร็จ คือ ผู้นำการเปลี่ยนแปลง นั่นคือ ผู้บริหารต้องเป็นผู้ที่เห็นความสำคัญให้การสนับสนุนในทุก ๆ ด้านในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในโรงเรียน และเนื่องจากระยะแรกของการดำเนินการจะพบว่า ผู้เกี่ยวข้องที่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครอง ไม่กล้าแสดงออก จึงต้องมีการเสริมแรงในการแสดงความคิดเห็น ทั้งนี้เพราะผู้บริหารได้มีการพัฒนาครูในสถานศึกษาเพื่อให้กระมีความรู้ความสามารถในการจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างรอบด้านครบทั้ง 5 กิจกรรม โดยด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อให้ครูได้รับข้อมูลจริงอย่างละเอียดในการพัฒนาส่งเสริมและการให้ความช่วยเหลือ พร้อมทั้งจัดระบบการคัดกรองนักเรียนอย่างถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด ตลอดจนการส่งเสริมพัฒนานักเรียนตามศักยภาพและความสนใจเป็นรายบุคคลสามารถจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและสภาพปัญหา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 สามารถพัฒนาครูที่ปรึกษาให้มีความรู้ มีทักษะและเทคนิคในการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนโดยไม่พึ่งพาครูแนะแนว และการส่งต่อสถานศึกษาได้มี

การกำกับติดตามผลการให้ความช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารมีวิธีการจูงใจให้นักเรียนยินดีเข้าร่วมกิจกรรมการส่งต่อเพื่อรับการช่วยเหลืออย่างเป็นทางการจากผู้เชี่ยวชาญ เนื่องจากสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ จึงมีงบประมาณและบุคลากรเพียงพอในการดำเนินการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามมาตรฐานการศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

เมื่อพิจารณาด้านการส่งต่อนักเรียนซึ่งผลการวิจัยพบว่า เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับมาก เมื่อพิจารณาพบประเด็นที่น่าสนใจคือ สถานศึกษามีการติดตามผล การช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารจัดให้มีกิจกรรมอย่างต่อเนื่องเพื่อส่งเสริมพัฒนา นักเรียนที่ได้รับการส่งต่อ ส่งเสริมให้ครูดำเนินการแก้ปัญหาเบื้องต้นด้วยตนเองก่อนหากไม่สามารถแก้ปัญหาได้จึงดำเนินการส่งต่อนักเรียน และผู้บริหารใช้วิธีการจูงใจให้นักเรียนยอมรับในการส่งต่อเพื่อขอรับการช่วยเหลือ ทั้งนี้เนื่องจากการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ดำเนินการสื่อสารกับนักเรียนและผู้ปกครองให้เข้าใจเหตุผลของการส่งต่อนักเรียน จึงสามารถสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชนได้ เพื่อจัดปัญหาอุปสรรคอันเกิดจากการประสานงานกันระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครอง ดังนั้นผู้บริหารควรส่งเสริมให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานภายในและภายนอกสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ในกระบวนการ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้เกิดแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่ถูกต้อง เกิดความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ในการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมกับการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา รายด้าน พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับมากทั้ง 5 กิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แคน ศรีชนะวัฒน์ (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1 พบว่าปัจจัยการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เพราะปัจจัย

การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 โดยเฉพาะด้านลักษณะขององค์กร จะส่งผลให้โรงเรียนประสบผลสำเร็จ สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรและบุคลากร และความเป็นมืออาชีพให้แก่ผู้บริหารโรงเรียน สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนในการร่วมกันจัดและพัฒนาศึกษาโดยการกำหนดบทบาทการมีส่วนร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรภาครัฐและเอกชนในการจัดและพัฒนาศึกษาโดยให้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วางแผนดำเนินงานและประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน การมีส่วนร่วมของชุมชนจะนำไปสู่การเพิ่มผลสัมฤทธิ์ และสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน แล้วการบริหารจะประสบผลสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่สถานศึกษาตั้งไว้ สอดคล้องกับแนวคิดของ ฟาโยล (Fayol's Principles of Management อ้างถึงใน เฉลิมชัย หาญกล้า, 2546, หน้า 154-157) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารจะต้องให้คนในองค์กรเห็นแก่ประโยชน์ของส่วนรวม ในความเป็นจริงนั้นต้องยอมรับว่าบุคคลนั้นมีพื้นฐานที่แตกต่างกัน การเข้ามาทำงานก็มีทั้งแสวงหาประโยชน์มากบ้างน้อยบ้างแต่ผู้บริหารจะต้องมีวิธีการจัดการให้กลุ่มคนเหล่านี้คล้อยตามสู่ระบบการทำงานขององค์กรเป็นหลักมีหลากหลายวิธีการ นับตั้งแต่ให้คนในองค์กรเห็นความสำคัญของการปฏิบัติงาน การชักจูงด้วยรางวัล หรือแม้กระทั่งการกำหนดบทลงโทษหากมีการประพฤติมิชอบต่อองค์กร และผู้บริหารจะต้องสร้างความรักในหมู่คณะ การสร้างความรักในหมู่คณะ คือ การสร้างความสามัคคี การสร้างขวัญและกำลังใจให้เกิดขึ้นในการทำงานเมื่อแต่ละฝ่ายนั้นมีการทำงานที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันถึงจะขัดแย้งกันแต่ก็เพื่อให้งานนั้นออกมาดีที่สุดก็จะส่งผลดีต่อองค์กร ในข้อนี้ผู้บริหารนั้นต้องใช้ความสามารถและความจริงใจ มีจิตใจที่เมตตากรุณาต่อผู้เป็นลูกน้องจึงจะทำให้เกิดความรักสามัคคีในหมู่คณะ

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมกับปัจจัยการบริหารผู้บริหารสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษารายด้าน พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับมาก ทั้ง 4 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะพร ป้อมเกษตร์ (2550, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาโมเดลเชิงสาเหตุของประสิทธิผลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรทุกตัวมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยตัวแปรทุกคู่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันคือ ทางบวก ทำให้ประสิทธิผลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวม อยู่ในระดับสูง และสอดคล้องกับงานวิจัยของแม็กกี (Mackey, 2003) ที่ได้ศึกษาผลกระทบของอุดมการณ์ในการควบคุมอัตราการออกโรงเรียนกลางคันของนักเรียนตามการรับรู้ของคณะผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับ 4-A ในรัฐเท็กซัส พบว่า

ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการปรับบรรยากาศโรงเรียนซึ่งส่งผลกระทบต่อ การตัดสินใจของนักเรียนในการเรียนต่อหรือจะออกกลางคันการรักษาให้นักเรียนยังเรียนอยู่ใน โรงเรียนนั้นขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศกับการออกโรงเรียนกลางคันอย่างชัดเจน ผู้บริหารจึงควรเป็นแบบอย่างบทบาทในทางบวกเพื่อยุติข้อกังวาคงที่คูหมั่นดูแล และสร้าง ความสัมพันธ์อันดีระหว่างคณะครูกับนักเรียน ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ส่งเสริมชี้นำโดยใช้ การฝึกอบรมครูประจำการประสบการณ์ฝึกอบรมเรื่องมนุษยธรรมให้มากยิ่งขึ้น อันจะทำให้ การปรับปรุงบรรยากาศทางสังคมของโรงเรียนดีขึ้นสอดคล้องกับแนวคิดของวนิดา ชนินทุทวงศ์, อุษา พึ่งธรรม, ประวิต เอราวรรณ และขจิตร์รัตน์ ปูนพันธุ์ฉาย(2546, หน้า 1-3) ที่กล่าวว่า การพัฒนา นักเรียนให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวังไว้โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจากจะดำเนินการด้วยการส่งเสริม สนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกัน และการช่วยเหลือ แก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนา เนื่องจากสภาพ สังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากทั้งด้านการสื่อสารเทคโนโลยีต่าง ๆ ซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบต่อ ผู้คนในเชิงบวกแล้วในเชิงลบก็มีปรากฏเช่นกัน เป็นต้นว่า ปัญหาเศรษฐกิจ การระบาดของ สารเสพติดการแข่งขันในรูปแบบต่าง ๆ และปัญหาครอบครัวซึ่งก่อให้เกิดความทุกข์ ความวิตก กังวล ความเครียด มีการปรับตัวที่ไม่เหมาะสมหรืออื่น ๆ ที่เป็นผลเสียต่อสุขภาพจิตและสุขภาพกาย ของทุกคนที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น ภาพความสำเร็จที่เกิดจากการพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามมุ่งหวังนั้น จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทุกคน โดยเฉพาะบุคลากรครูทุกคนในโรงเรียนซึ่งมี ครูที่ปรึกษาเป็นหลักสำคัญในการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิดด้วยความรักและความเมตตาต่อศิษย์ และภาคภูมิใจในบทบาทที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต ของเยาวชนให้เติบโตองงามเป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคมต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อปฏิบัติ

จากผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มีข้อเสนอแนะ ที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาในการบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมายของผู้บริหารสถานศึกษา ดังต่อไปนี้

1. ผลจากการศึกษาปัจจัยการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ปัจจัยด้านลักษณะของบุคลากร มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรหาวิธีการกระตุ้นให้ผู้ได้บังคับบัญชาความผูกพันต่อองค์กร และเต็มใจที่จะทุ่มเทพลังในการทำงานเพื่อองค์กรจะได้บรรลุเป้าหมาย และการปฏิบัติงานที่ดีนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะถ้าปราศจากการทำงานที่ดีแล้วการบรรลุถึงเป้าหมายขององค์กรและความสำเร็จย่อมเป็นไปได้ยาก

2. ผลจากการศึกษาการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวม ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านการส่งต่อมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่องขณะที่นักเรียนอยู่ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้เชี่ยวชาญ ด้านการส่งต่อมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารควรมีการแต่งตั้งครูที่มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาดำเนินการใน การแก้ไขปัญหาเพื่อรับการส่งต่อทั้งภายในและภายนอก มีการประเมินผลสรุปผลเพื่อจัดทำรายงานต่อไป

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มีความสัมพันธ์กันทางบวก ผู้บริหารจึงต้องคงระดับมาตรฐานของปัจจัยการบริหารกับการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ให้อยู่ในระดับมากทุกด้าน และควรศึกษารูปแบบปัจจัยการบริหารแบบอื่น ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารสถานศึกษาอยู่เสมอ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1
2. ควรทำการวิจัยเรื่องรูปแบบบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1